

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 19C/2/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1216200127
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Husová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2023:1216200127.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II sudkyňou JUDr. Zuzanou Husovou v sporovej veci žalobcu: Prvá ružinovská spoločnosť, a.s., so sídlom: Jarošova 2961/1, Bratislava, IČO: 35 768 266, zastúpený JUDr. Vladimír Kán, advokát, nám. Martina Benku 9, Bratislava, IČO: 31 783 325, proti žalovanému: T. A., Q. XX, Q., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený splnomocnencom: D. Š., Ľ. XX, Q., nar. XX.XX.XXXX, o zaplatenie istiny 5.011,28 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalovanému sa proti žalobcovi nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 07.01.2016 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 5 011,28 Eur s príslušenstvom titulom nedoplatku na nájomnom a službách spojených s užívaním bytu za obdobie od novembra 2011 do októbra 2015.

2. Uznesením č. k. 19C/2/2016-111 zo dňa 09.06.2016 súd prvej inštancie pripustil zmenu petitu na návrh žalobcu tak, že v časti istiny sa žalobca domáha zaplatenia sumy 1 014,81 Eur a v časti príslušenstva žiada zaviazat' žalovaného na zaplatenie úrokov z omeškania z tam uvedených súm namiesto v žalobe uplatneného poplatku z omeškania. Okresný súd Bratislava II v poradí prvým rozsudkom č. k. 19C/2/2016-185 zo dňa 20.07.2021, právoplatným v časti istiny dňa 28.09.2021 a vykonateľným v časti istiny dňa 02.10.2021 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 014,81 Eur spolu s príslušenstvom.

3. Žalovaný tento rozsudok napadol odvolaním len v časti príslušenstva, pričom Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením č. k. 3Co/49/2022-233 zo dňa 30.11.2022, právoplatným dňa 14.02.2023 rozsudok súdu prvej inštancie v časti úrokov z omeškania a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Predmetom konania zostali už len úroky z omeškania a nadväzujúce trovy konania.

4. Súd nariadil vo veci termín pojednávania na deň 18.05.2023 o 08.30 hod. Na pojednávanie sa dostavil splnomocnenec žalovaného. Právny zástupca žalobcu sa na pojednávanie nedostavil, napriek tomu, že bol na pojednávanie riadne predvolaný (doručenka na č. I. 241), predvolanie si dňa 27.03.2023 prevzal, pričom predvolanie na pojednávanie (č. I. 240) obsahovalo poučenie, že ak sa na pojednávanie riadne a včas nedostaví a svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami neospravedlní, na návrh druhej strany rozhodne súd rozsudkom pre zmeškanie v zmysle § 274 a 278 Civilného sporového poriadku. Právny zástupca žalobcu svoju neprítomnosť ničím neospravedlnil a ani nepožiadal o odročenie z dôležitého dôvodu, v konaní zostal pasívny. Súd vec prejednal v jeho neprítomnosti. Prítomný splnomocnenec žalovaného navrhol, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Poukázal pritom aj na skutočnosť,

že jeho brat, ktorý trpí schizofréniou, v minulosti rovnako prišiel o byt na základe toho, že sa nedostavil na jedno pojednávanie (poznámka súdu: splnomocnenec žalovaného mal zrejme na mysli rozsudok tunajšieho súdu č. k. 7C/256/2015-40 zo dňa 30.09.2015, ktorý sa nachádza na č. l. 126, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť vypratať byt, pričom išlo rovnako o rozsudok pre zmeškanie na základe v tom čase platného a účinného ustanovenia § 153b OSP).

5. V zmysle § 137 písm. a) zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej "CSP"), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti.

6. Podľa § 278 CSP, na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak a) sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

7. Podľa § 279 CSP, odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalobcu obsahuje len stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

8. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

9. Podľa § 121 ods. 3 zák. č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

10. Podľa § 517 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

11. V zmysle § 697 zák. č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka, ak nájomca nezaplatí nájomné alebo úhradu za plnenia poskytované s užívaním bytu do piatich dní po jej splatnosti, je povinný zaplatiť prenajímateľovi poplatok z omeškania.

12. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

13. Podľa § 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, poplatok z omeškania je za každý deň omeškania 0,5 promile dlžnej sumy, najmenej však 0,83 eura za každý i začatý mesiac omeškania.

14. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý je následkom procesnej pasivity strán v sporovom konaní. Vo fáze pojednávania, ak žalovaný za splnenia prezumovaných podmienok (§ 278) vydanie kontumačného rozsudku navrhne, súd nemá možnosť voľnej úvahy a je povinný rozhodnúť kontumačným rozsudkom. Súd konštatuje, že v prejednávanej veci boli splnené všetky podmienky na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalobcu, keď žalobca (jeho právny zástupca s poukazom na ustanovenie § 110 ods. 1 CSP) bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, v predvolaní bol poučený o následkoch podľa § 278 CSP a napriek tomu sa bez ospravedlnenia nedostavil a svoju neprítomnosť ničím neospravedlnil a súčasne predmetom konania bolo splnenie povinnosti, in concreto povinnosti plniť v zostávajúcej časti príslušenstva pohľadávky a náhrady trov konania. Žalovaný (jeho splnomocnenec) súdu navrhol vydať rozsudok pre zmeškanie žalobcu.

15. Všetky osobitné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu z dôvodu nedostavenia sa na pojednávanie boli splnené práve na tom pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vydaný. Súdu nebolo doručené žiadne ospravedlnenie a to ani elektronickými prostriedkami. Z úradnej činnosti sú súdu samozrejme známe situácie, kedy sa právny zástupca, prípadne strana nestihne dostaviť na

pojednávaniu včas a aspoň telefonicky oznámi (napríklad prostredníctvom infocentra súdu), že bude meškať, pričom je bežnou praxou, že informácie takéhoto charakteru sú bezodkladne oznámené zákonnému sudcovi, avšak súd neviduje ani žiadny takýto oznam od právneho zástupcu žalobcu. Navyše pojednávanie vytyčené na termín 18.05.2023 o 8.30 hod. bolo skončené až o 8.57 hod., preto aj pokiaľ by právny zástupca žalobcu meškal, mohol sa do pojednávacej miestnosti stále stihnúť dostaviť do vydania rozsudku. Žiadne podanie, z ktorého by vyplývalo, že účasť právneho zástupcu na pojednávaní bola zmarená nepredvídateľnými okolnosťami, nebolo súdu doručené ani v priebehu celého tohto dňa (t.j. 18.05.2023). Možno pritom predpokladať, že ak by právny zástupcu žalobcu bránila v účasti na pojednávaní napríklad zdravotná indispozícia, či iná neočakávaná okolnosť, poveril by z opatrnosti svojho zamestnanca (či už odborného alebo administratívneho), aby bezodkladne tieto skutočnosti súdu oznámil.

16. Ďalej súd dopĺňa, že je právom strany sa na pojednávaní zúčastniť a v prípade, že strana - navyše strana zastúpená advokátom, usúdi, že toto právo nevyužije, môže súdu oznámiť, že na pojednávanie sa nedostaví a súhlasí s prejednaním veci a rozhodnutím súdu v jej neprítomnosti. S takýmto postupom strany by súd nespájal účinky pasivity, nakoľko ide o inú procesnú situáciu a napokon strana môže mať logické dôvody na to, aby sa rozhodla pojednávania nezúčastniť (napríklad ekonomické), avšak právny zástupca žalobcu takto nepostupoval a predvolanie na pojednávanie jednoducho odignoroval, navyše v situácii, kedy odvolací súd vyhovel odvolaniu protistrany - teda žalovaného a žalobca po doručení zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Bratislave už súdu nepredložil žiadnu ďalšiu argumentáciu na podporu svojho zostávajúceho nároku.

17. Súd prvej inštancie si je vedomý právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky prezentovaného napríklad v uznesení sp. zn. I. ÚS 233/2019 zo dňa 04.06.2019, v zmysle ktorého formalistický výklad nie je žiaduci, najmä, ak súdne konanie trvá dlhšiu dobu, vo veci sa uskutočnilo viac pojednávaní, na ktoré sa strana riadne dostavila, nebola v konaní nečinná a súd na návrh obidvoch strán vykonal rozsiahle dokazovanie. Podľa názoru ústavného súdu treba návrh na vydanie rozsudku pre zmeškanie a splnenie ďalších zákonných podmienok posudzovať vždy aj podľa okolností prejednávanej veci. Pri čisto gramatickom výklade a lipnutí na formálnych znakoch by vydanie rozsudku pre zmeškanie mohlo znamenať porušenie práva na spravodlivý proces, v neposlednom rade v tom, že pri takomto formalistickom postupe by bolo odopreté strane sporu podať riadny opravný prostriedok (odvolanie vo veci samej). Súd prvej inštancie názor Ústavného súdu Slovenskej republiky akceptuje a jeho závery zohľadnil, avšak dospel k záveru, že vydaním rozsudku pre zmeškanie žalobcu v tejto veci nedôjde k excesu a nebude zasiahnuté do práva žalobcu na spravodlivý proces.

18. Je síce pravdou, že konanie bolo vedené po dlhší čas a bolo v ňom vykonané dokazovanie a v časti bol žalobca na základe právoplatného rozsudku č. k. 19C/2/2016-185 zo dňa 20.07.2021, úspešný. Súčasne je ale potrebné zohľadniť, že žalobca bol v konaní pasívny tak počas odvolacieho konania, ako aj vo fáze konania po zrušení v poradí prvého rozsudku súdu prvej inštancie a jeho vrátení na ďalšie konanie, keď žalobca nereagoval žiadnym spôsobom ani na právny názor prezentovaný odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení. Ďalej sa pasivita žalobcu prejavila v tom, že sa napriek predvolaniu nedostavil na pojednávanie dňa 18.05.2023, viď podrobnejšie v bodoch 14 a 15 tohto rozsudku. Navyše nemožno opomenúť, že predmetom sporu zostalo už len príslušenstvo pohľadávky a náhrada trov konania a rozhodnutie súdu pre žalobcu v žiadnom prípade nebude likvidačné. Skutočnosť, že súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom pre zmeškanie nebude mať logicky žiadny vplyv na už právoplatný a vykonateľný rozsudok 19C/2/2016-185 zo dňa 20.07.2021, ktorý je v časti priznanej istiny exekučným titulom. Ďalej súd pripomína, že žalobca je v konaní zastúpený advokátom, musia mu byť preto zrejmé všetky následky procesnej pasivity, vrátane vydania rozsudku pre zmeškanie. Naopak je potrebné uzavrieť, že nevydaním rozsudku pre zmeškanie by došlo k neprípustnému zvýhodneniu jednej sporovej strany (tu žalobcu) na úkor druhej (žalovaného).

19. K ukončeniu zastupovania splnomocneným advokátom zjavne nedošlo, nakoľko žalobca, ani právny zástupca o tom súd neinformovali a právny zástupcu žalobcu boli doručované všetky písomnosti, vrátane rozhodnutí súdov, predvolaní a podaní žalovaného. Súčasne na trvanie zastupovania nemá vplyv ani skutočnosť, že na predchádzajúce pojednávania vo veci sa dostavil či už substitučne splnomocnený advokát alebo advokátsky koncipient poverený týmto substitučne splnomocneným advokátom, avšak zo žiadneho úkonu nevyplývalo, že by na doručovanie písomností mal byť splnomocnený niekto iný a nie advokát uvedený v záhlaví tohto rozsudku, v súvislosti s čím súd

poukazuje aj na ustanovenie § 110 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého ak má strana viacerých advokátov, doručí sa písomnosť tomu z nich, ktorého určí strana na doručovanie písomností. Ak strana výslovne neurčí žiadneho z advokátov, doručuje sa ktorémukoľvek z nich.

20. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Na tomto mieste súd konštatuje, že posudzuje úspech sporových strán počas celého konania. Žalovaný bol v konaní úspešný, keď žalobca sa pôvodne v konaní domáhal zaplatať istiny 5 011,28 Eur s príslušenstvom. Podaním datovaným dňa 08.06.2018 a označeným ako návrh na zmenu petitu, ktoré súčasne podľa obsahu predstavovalo čiastočné späťvzatie žaloby sa žalobca domáhal v časti čo do istiny už len sumy 1 014,81 Eur plus príslušenstvo. Neuviedol žiadne okolnosti, ktoré by naznačovali, že tento dispozičný prejav zaviniť akýmkoľvek spôsobom žalovaný (napríklad plnením po podaní žaloby), preto je potrebné uzavrieť, že v časti sumy 3 996,47 Eur bol úspešný žalovaný, čomu zodpovedá percentuálne vyjadrenie 79,75 %, žalobca bol úspešný v časti sumy 1 014,81 Eur, čo zodpovedá 20,25 %. Celkový procesný úspech žalovaného je v rozsahu 59,50 %. Z obsahu spisu je však zrejmé, že žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli (bol zastúpený splnomocnencom, nie advokátom, preto nemožno priznať trovy právneho zastupovania a uznesením č. k. 19C/2/2016-227 bol žalovaný oslobodený aj od súdnych poplatkov v odvolacom konaní), preto súd z dôvodu hospodárnosti rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

Poučenie:

Ak žalobca z ospravedliteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na jeho návrh tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie. Návrh môže podať do 15 dní, odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel.

Proti výroku I. tohto rozsudku je prípustné odvolanie len z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

Proti výroku II. tohto rozsudku (o trovách konania, § 357 písm. m) CSP) je prípustné odvolanie.

Odvolanie možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Vecne a miestne príslušným súdom je od 01.06.2023 Mestský súd Bratislava IV. V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, možno rozšíriť a odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať, len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.